UUTISET

Koskaan ei korosteta liikaa koneen pysäyttämistä tai virran kytkemistä pois päältä kun koneita huolletaan. **TYÖTURVALLISUUSASIAMIES LEENA OIKKONEN, MELA**

HARRI NURMINEN

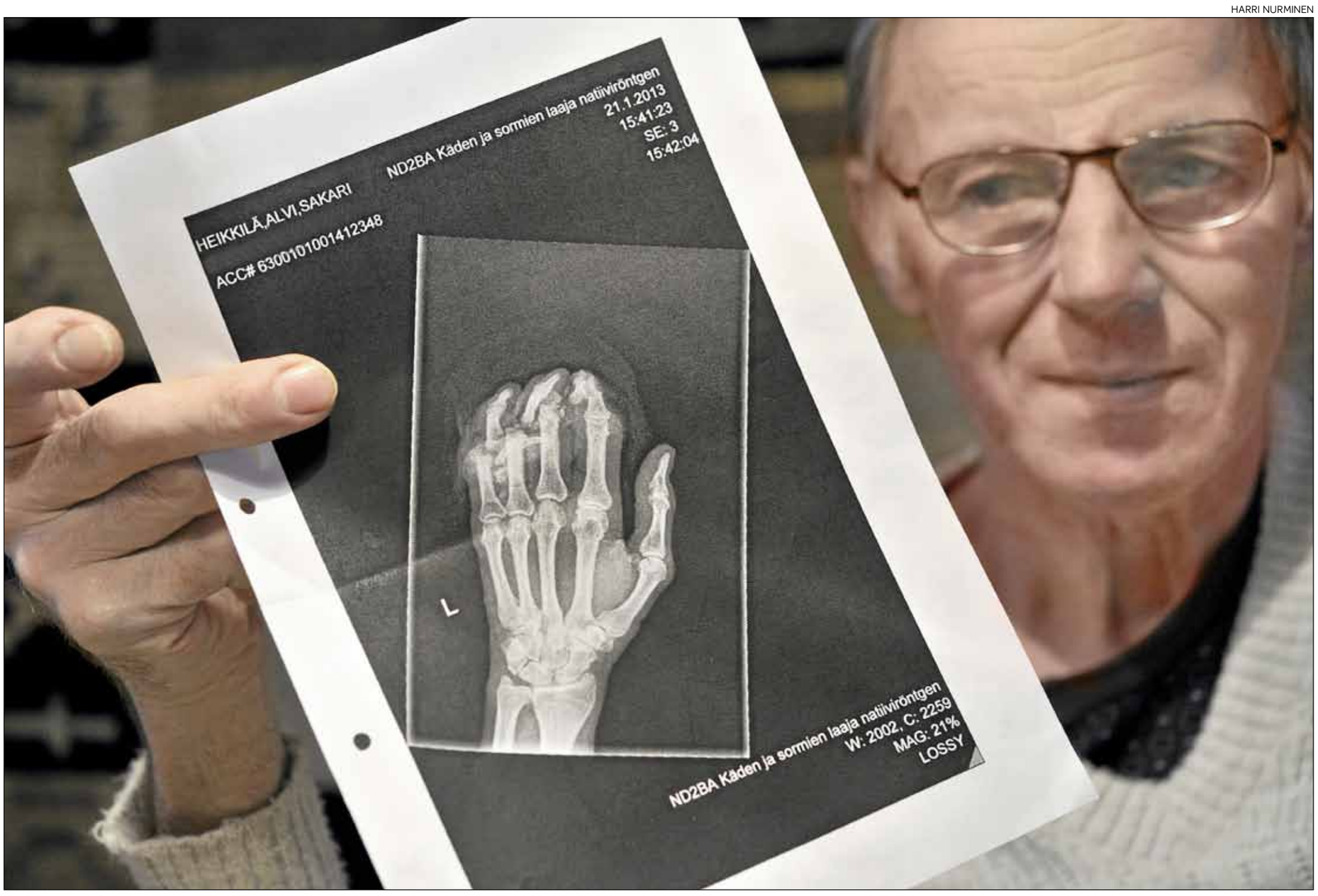

Alvi Sakari Heikkilä näyttää röntgenkuvaa hammasrattaan vaurioittamista sormista.

Kosti Heikkilä näyttää isänsä työtapaturman sattumispaikkaa. Alvi Sakari Heikkilä poisti suojalevyt huollon tieltä.

Työtapaturma sattui silmänräpäyksessä, Heikkilä selittää.

Myllyn hammasratas ruhjoi pahasti viljelijän sormia

Maatalousyrittäjä Alvi Sakari Heikkilä joutui kahdeksi viikoksi sairaalaan ja pitkälle sairaslomalle. Hänen sormensa jäivät valssimyllyn hammasrattaaseen.

Alvi Sakari Heikkilän työtapaturma sattui Hämeenkoskella tammikuussa. Valssimylly käynnistyi yllättäen ja pyöräytti huoltomiehen käden ja sormet. Hammasrattaan suojalevyt oli purettu.

Oikosulku tai oma virhe aiheutti työtapaturman kokeneelle viljelijälle. Kaikki kävi silmänräpäyksessä. Heikkilä ei osaa sanoa syytä.

”En muista olinko vetänyt sähköjohdon pois päältä”.

Tampereen keskussairaalassa kättä leikattiin kolmetoista tuntia. Sormiin rukattiin verisuonia ja hermoja uusiksi. Etusormesta jäi pala sille reissulle.

”Loukkaantunut käsi on onneksi vasen käsi”, Heikkilä toteaa.

Kiire ja väsymys lisäsivät turmia

Heikkilän turma sattui tämän vuoden puolella, mutta hänellä on työtapaturmista tuhansia kohtalotovereita ammattivelijissä ja -sisarissa.

Viime vuonna viljelijöiden työtapaturmat lisääntyivät muutamalla sadalla Maatalousyrittäjien eläkelaitos Melan tilaston mukaan. Niitä sattui yhteensä yli 5 000.

”Vaikeana viljelyvuonna mentiin huonoon suuntaan”, työturvallisuusagronomi **Erik Lindroos** Melasta kommentoi.

Viljelijän kiireet lisääntyvät, kun työt eivät suju. Työpäivät venyvät. Paineet kasvavat ja väsymys. Työtapaturma sattui usein työpäivän viimeisinä tunteina.

”Iltayhdeksältä sormet jäävät viljaruuviin”, Mela-asiamies **Leena OIkkonen** Hartolasta kuvaa.

Syksyllä hypittiin vammoja traktorin ja työkoneen päältä. Navettatöissä sattuu eniten työtapaturmia. Työssä liukastutaan ja kaadutaan.

”Polven ja olkapään vammat voivat olla pahoja”, Olkkonen tietää.

Mata-ammattitaudit 2002–2012

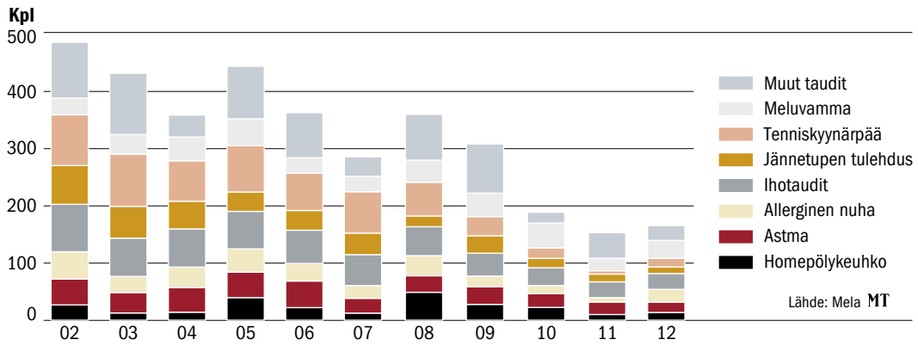

Korvatut uudet Mata-työtapaturmat

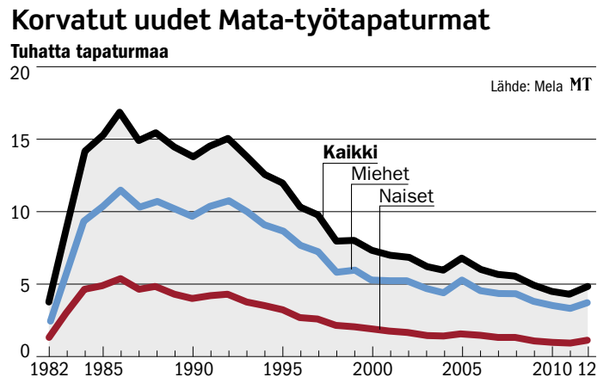

Puolet loukkaantuu karjanhoidossa

Viljelijän vaaranpaikat näyttävät pysyvän samoina vuodesta toiseen. Turmat kuitenkin vähenivät 2000-luvulla suhteessa enemmän kuin viljelijöiden luku.

Karjanhoidon töissä sattuu melkein puolet kaikista työturmista. Eläimet tökkivät ja potkivat. Peltoviljelyssä loukkaantui 700 ja metsätöissä 500 viljelijää.

Lindroos uskoo työtapaturmien vähenevän. Sen eteen tehdään työtä. Olkkonen toimii työturvallisuusasiamiehenä. Heitä Melalla on useita.

Osan viime vuoden turmaluvuista Lindroos panee Melan teknisten ongelmien piikkiin. Vuoden 2011 hakemuksiin tehtiin päätöksiä vielä viime vuonna.

Vuosi 2005 oli tilastojen poikkeusvuosi. Lisäystä selittää silloinen laskutuksen muutos.

Suojavarusteisiin kannattaa satsata

Työturvallisuusasiamies **Leena Olkkonen** neuvoo hankkimaan kunnon työkäsineet ja turvajalkineet. Hyviin työvaatteisiin kannattaa panostaa.

Kiinalaisia suojakäsineitä saa halvalla, mutta ne saattavat sisältää kromia. Voimakkaat pesuaineet herkistävät, mutta kromi voi lisätä oireita.

”Seuraukset voivat olla pahemmat mitä pesuaineista aiheutuu”, Olkkonen varoittaa.

Ihotaudit kuuluvat viljelijöiden suurimpiin ammattitauteihin. Ne lisääntyivät viime vuonna kuten hengityselinten sairaudet ja meluvammatkin.

Viljelijöillä todettiin yli 190 uutta ammattitautia viime vuonna. Vanha vitsaus eli homepölykeuhko oli taas lisääntymässä.

”Huonot korjuuilmat näkyvät sairastumisina tänä vuonna”, Olkkonen ennustaa.

Hengityssuojan jatkuvaa käyttöä korostetaan. Sitä ei saa välillä ottaa kasvoilta. Suojaimen pitää olla istuva, jotta sitä jaksaa pitää rasittavassa työssä.

Työturvallisuusagronomi **Erik Lindroos** muistuttaa, että sairaudeksi homepölykeuhko etenee pitkän aikaa. Itse sitä ei huomaa, ennen kuin sairastuu pysyvästi.

Meluvammoja ilmeni viime vuonna tavallista enemmän. Tämä ammattitauti etenee samoin vaivihkaa. Usein se ilmenee ikääntyneillä.

”Melualtistusta siedetään hyvin yksilöllisesti”, Lindroos tietää.

Melun ennakointiin suositetaan hyviä kuulonsuojaimia. Käyttömukavuuteen kannattaa panostaa ja laatuun niin, jotta suojaimet korvillakin kuulee.

Turvajalkineet turvaavat, ettei viljelijän jalka litisty lehmän tai sonnin taikka hevosen astuessa sen päälle.

JUHANI VIITALA

Terveyskeskukset ja sairaalat alkoivat laskuttaa kaikki turman kulut vakuutusyhtiöltä.

Toiveikkaana kohti kevättä

Heikkilä kokee toipuneensa vakavasta työtapaturmasta melko hyvin siihen nähden, että sormien päät roikkuivat turman jälkeen. Peukalo säästyi.

”Odotan kevättä toiveikkain mielin.”

Turvotus on vähentynyt ja ennuste kuntoutumisesta hyvä. Heikkilä taivuttelee kättä ja sormiaan ohjeiden mukaan. Kotisairaanhoito vaihtaa siteet päivittäin.

Heikkilä kiittää vaimoaan ja nopeaa kyytiä Tampereelle. Työtapaturma sattui yhdeltä. Leikkaus alkoi iltaviideltä. Se jatkui aamukuuteen.

Olkkosen alueella sattuu lähes vuosittain työtapaturmia, joissa viljelijä loukkaa itseään myllyssä, paalaimessa, viljaruuvissa, lumilingossa tai puimurin säiliön ruuvissa.

”Koskaan ei korosteta liikaa koneen pysäyttämistä tai virran kytkemistä pois päältä kun koneita huolletaan”, Olkkonen painottaa.

Suojalaitteet kuuluu pitää paikallaan ja noudattaa koneen käyttöohjeita.

JUHANI VIITALA

Fennovoiman osakkeille suomalainen ostaja

Saksalainen E.ON myi 34 prosentin osuuden ydinvoimayhtiöstä

Fennovoiman pääomistaja Voimaosakeyhtiö SF on ostanut saksalaisen energiayhtiö E.ONin omistaman 34 prosentin osuuden Fennovoiman osakkeista.

Voimaosakeyhtiö SF omistaa nyt kaikki Fennovoiman osakkeet.

E.ON ilmoitti lokakuussa 2012 luopuvansa kaikista Suomen hankkeistaan.

Yksi niistä oli omistajuus Fennovoiman ydinvoimahankkeessa.

”Ratkaisuun päädyttiin hyvässä yhteistyössä E.ONin kanssa”, kertoi toimitusjohtaja **Pekka Ottavainen**.

Hänen mukaansa Fennovoiman omistajilla on kaupan jälkeen käsissään kaikki pelimerkit, jos hankkeeseen halutaan myöhemmin hakea uusia kumppaneita tai muuttaa omistusosuuksia.

Fennovoiman suomalaisten omistajien E.ONille maksamaa hintaa osapuolet eivät Ottavaisen mukaan kerro.

Omistajia kautta Suomen

Voimaosakeyhtiö SF:n kautta Fennovoimassa on mukana 61 teollisuuden ja kaupan alan yritystä sekä kuntien ja kaupunkien omistamaa energiayhtiötä.

Omistajiin kuuluu useita sähkö-, kaivos-, metalli-, ja elintarvikealan yhtiöitä, kuten muun muassa Talvivaara, Rautaruukki, Outokumpu, Aga, Componenta, Ovako, Kesko ja Valio.

Yhtiö ei kerro osakkaiden osakeomistusten kokoa.

Tarjouskilpailu kesken

Fennovoima suunnittelee parhaillaan uutta ydinvoimalaa Pyhäjoelle.

Hanhikivi 1 -voimalan laitostoimittajan kilpailutus on parhaillaan käynnissä.

Ranskalainen Areva ja japanilainen Toshiba ovat päässeet lopulliseen tarjouskilpailuun. Vaihtoehtoina ovat Arevan 1 700 megawatin painevesilaitos ja Toshiban 1 600 megawatin kiehutusvesilaitos.

Energiayhtiö päättää tänä vuonna laitostoimittajasta.

Yksi rakenteilla, kaksi suunnitteilla

Suomessa toimii neljä ydinvoimalaa kahdella eri paikkakunnalla, Loviisassa ja Eurajoella.

Teollisuuden Voima rakentaa parhaillaan kolmatta ydinvoimalaa. Sen rakentamistyöt alkoivat 2005. Hanke on pahasti myöhässä. Yhtiön tuoreen arvioiden mukaan voimala käynnistynee vasta 2016.

Vireillä on myös kaksi uutta hanketta. Viides, Olkiluoto 4 -hanke on alkuvaiheessa ja sen laitevalmistajaa ollaan vasta valitsemassa. Fennovoiman ydinvoimala olisi valmistuessaan Suomen kuudes.

Molemmat uudet voimalahankkeet tarvitsevat vielä rakentamisluvan. Se on jätettävä heinäkuuhun 2015 mennessä. Valtioneuvosto päättää niistä erikseen.

Vasta luvan jälkeen rakennustyöt voi käynnistää. Fennovoiman pitää esimerkiksi vielä selvittää, miten yhtiö aikoo vastata ydinjätehuollosta. Ellei suunnitelmaa esitetä, periaatepäätös raukeaa.

Viime vuosi oli värikäs

Elokuussa 2012 Fennovoiman omistajarypäästä irtosi useita osakkaita. S-ryhmä, Leppäkosken Sähkö, Lankosken Sähkö, Outokummun Energia, Atria ja Omya luopuivat omistuksista.

Voimalayhtiö päätti itse ostaa vapautuvan, noin 10 prosentin, osakeosuuden.

Pian omistajuusuutisen jälkeen myös Fennovoiman toimitusjohtaja **Tapio Saarenpää** sai lokakuussa potkut.

Koko ydinvoimalahanke joutui vaakalaudalle, kun E.ON ilmoitti pari viikkoa myöhemmin myyvänsä omistuksensa Fennovoimasta.

JANNE IMPIÖ

Talvivaaran toiminta tuomittiin

Ympäristöministeriön selvityksen mukaan kaivosyhtiö Talvivaara ei ole huolehtinut ympäristölain noudattamisesta riittävästi.

Ympäristöministeri **Ville Niinistölle** (vihr.) luovutettu selvitys kertoo, ettei yhtiö ole arvioinut riskejä oikein, eikä kaivoksen vesitilanteen muuttumiseen osattu varautua.

Selvityksessä moititaan myös viranomaisten toimintaa. Kaikkia valvontakeinoja ei ole käytetty, vaikka viranomaiset ovat joutuneet puuttumaan kaivoksen toimintaan usein.

Selvityksen mukaan yhtiön pääpaino olisi ollut toiminnassa, ja paneutuminen ympäristöasioihin ja ongelmien ratkaisuun on jäänyt vähemmälle. Hankkeen vaikutuspiirissä asuvien ja toimivien ihmisten ajantasainen ja riittävä informointi on jäänyt toissijaiseksi.

Yhtiölle ei näytä olleen selvää, miten hyvin sen olisi pitänyt olla perillä toimintansa ympäristövaikutuksista, kun kyse on uudesta ja laajasta tuotantoprosessista, selvitys sivaltaa.

Selvityksen tekijät ehdottavat ympäristölupavaatimuksien kiristämistä, ja hallintopakkotoimivallan siirtämistä elykeskuksilta aluehallintovirastoille. Valvonta pitäisi muuttaa maksulliseksi ja tulot kohdentaa valvontaan.

MT-STT

KOMMENTTI

Tarkkaa tilaustyötä

Ympäristöministeri **Ville Niinistölle** (vihr.) luovutettu selvitys kertoo sen, mitä ministeri tilasikin: yhtiö ei ole osannut eikä ymmärtänyt.

Mitään sellaista, jota ei olisi tähän mennessä jo esitetty, selvityksestä ei ensikatsomalla löydy.

Yhtiön toiminta on tuomittu julkisuudessakin jo useaan kertaan. Myös kaivosyhtiön edustajat ovat myöntäneet puutteet ja luvanneet parannuksia.

Turhaksi selvitystä ei voi sanoa. Siihen vedotaan varmasti moneen kertaan, kun hallinnon muutoksista taas väännetään.

Tärkeintä lienee, että selvitys tukee ministerin tavoitetta siirtää päätösvaltaa pois maakunnallisista elykeskuksista. Tavoitetta palvelevat myös viranomaisille osoitetut moitteet.

Yhtä hyvin moitteet olisi voitu osoittaa myös keskushallinnolle. Ministeri ei ole hankkinut valvojille riittävästi resursseja vaikka on tiennyt niiden puutteen.

JOUKO RÖNKKÖ